

ШЫҢ

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОМУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГаш КЫЗЫЛ ХООРАЙ НОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТАРЫНЫҢ ОБЛАСТ БОЛГаш КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1925 чылда тудулаттыгын

1961 Ч.
МАРТ
25
СУББОТА
№ 72 (4862)

Өртөз 2 көп.

Коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерниң улусчу блогунуң тиелелгези
Чер-чер Советтеринге сонгулдарнын түннелдери

Эвилелешкен алды республикаларга — Белоруссияга, Грузияга, Азербайжанга, Латвияга, Арменияга, Эстонияга ажылчы чоннар депутаттарының област, район, хоорай, көдөз болгаш суур Советтеринге сонгулдарлар март 19-та болган.

Грузияның чер-чер Советтеринге 41.147 депутаттар сонгултурган, оларның 44,8 хуузу хэрэжениер, 56,2 хуузу партия кежигүнү эвестер, 61,4 хуузу ажылчылар болгаш колхозчулар.

Пропаганда болгаш агитация ажылын бедик деңгелче

СЭКП ТК-нын январь Пленумунун шийтпирлері, Пленумга болгаш көдөз ажыл-агыйның муракчыларының зоналар айы-биле болуп эртиккен чөвүлел хуралдарына эш Н. С. Хрущевтин чугаалары болза элден ажыл-ишчилериниң организастарына, кижилеринге болгаш коммунизм тургузукчуларга чаз бедиктери чаалап аларына оларны мобилизастарынын кайгамчык мерген угаанын дайынчы программаны болган.

Областын партия организастары 1961 чылда областын ажылчы чоннарынын улус социалисттик хуваагелерин агуу элдериниң талазы-биле организастыг калбак кемчелерин ажылдап кылган, боттандырып эгелеп турар. Ол организастыг кемчелер-биле калы идеолоттуг ажылдын хай яныз хевирлерин болгаш аргаларын долу ажылгаарын, муракчыларын дуржулгазын калбартып негистериниң он чугула ажылдын бирээзи деп партия көрүп турар.

ПАРТИЯНЫҢ КЫЙГЫРЫН ЁЗУГААР, ЧҮРЕКТИҢ КҮЗЭЭНИ-БИЛЕ

Москвачыларнуң эгелээшкин чурттуң аныктыры деткип турар

Наймысала бұдургуелеринин аныктырынын патриоттуг эгелээшкини — колхозтарга болгаш совхозтарга оларнын барып ажылдаар дөөн күзелдин бистин Төрөз чурттувустундык хай улеттүр төптөрине болган хоорайларда деткип турар.

Телгезин шаарыда анаа дандырдып турар. Москвачылар эгелээшкинин дугайын Джамал диннап кааш, бұдургуе чериден бир-ле дугаарында бадирнишкин кижиген.

Ол боду көдөзге төртүттүгөн, ычангаш төрөөн сурунуче эеп чанарын кууеп турар. «Мен бодумуну бугу-ле билишим, мергежимини болгаш дуржулгамын колхозчулар бедик дугутту алынар дөөн бөриинин төрөөн партиямга, комсомолга бұзуредип тур мен» деп Ширалиев бижээ.

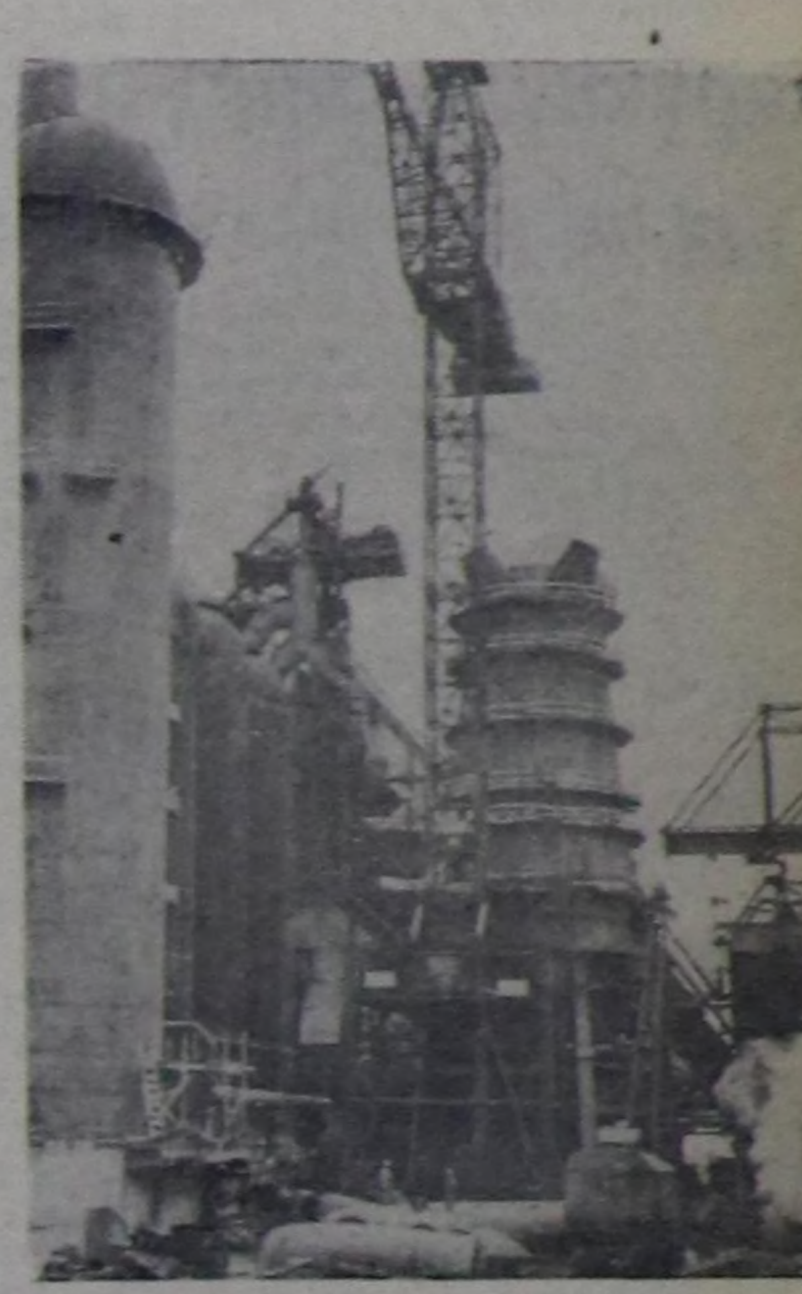
Кустанайын, Рудныйн, Жетыгарын улеттүр бұдургуелериниң чүс-чүс анык патриоттары көдөзге ажылдап чорударын дөөн бадирнишкинерин комсомол комитеттеринге кырген. «Көдөз ажыл-агыйын көдүреринин талазы-биле партияга болгаш улуска дуалаарын кууеп турар мен. Кукурузачы болу мен» деп Кустанайын иди фабриказынын коммунист күш-ажыл бригаданынын кежигүну Аня Петрова бижээ.

Чамдык черлерин аныктыры ам безин комсомолдуң путевка-бизинин алган, чорутууга бедиктеп турар. Калуга областын Мелми райо-нуун «Испра» көдөз ажыл-агый артелинин колхозчулары комсомол райкомунун секретары турган Николай Аншинин көдөз ажыл-агый артелинин даргазына сонуп, анаа улуг идегелин салган. Семипалатинск обла-стын «Красное знамя» колхозу ам комсомолчу-аныктырлар бұрун тур-густунган. Сөөлү уеде мыда анык оолдар, кыстарын бир болтуу база чөд берген. Мыда колхоз даргазы Васильевский-да, зоотехник Миллер-да болгаш өскө-даа улуртуучулар шуптузу—анык кижилер.

Ол мыкаш маалыр хоорай — Сталинград көдөз ажыл-агыйга ба-за-ла немеле куштү бөрип турар. Мыда 100 ажыг киж баштай көдөз ажыл-агый механизациянын утилизациян өрөөн алган, оон сонда Заволженин кур черлерин ажыл-далга кырып, Волго-Ахтобин шы-назынын чаз совхозтарына ажыл-даар күзелди илереткенер. Брянск областын ВЛКСМ Комарич райко-мунуң бюрозунун кежигүнери со-лун эгелээшкинин кылган. Оларнын чамдыктарында агрономун, зоотех-никтин дипломнары бар, а өскө-ле — колхозтарга, СТС-терге ажыл-дап чораш болган. Мычангаш ком-сомолдун активчилери бұдун рай-кому-биле «Маринский» деп совхоз-че ажылдап киргенер. Комсомол райкомунун бириг секретары Сергей Бузников ук совхозтун директору-на сүмелеттирген.

Тулаң магнитказын тудуп турар

Дайын сөөлүнүң беш чылдарында тургустун-ган бұдургуе чери— Ново-тулаңын металлур-гия заводу чазарткын. Улам калбарып турар. Чеди чылдын дургузун-да ол—чурттуң төп кезениң эң улуг метал-лургия улеттүрү апар. Мыда № 1 агломерация фабриказын кылган бол-гаш оң ий шуштур-рулга оруу домналарга чиг-эtti дамчыдып бөр. Тускый быгмы-лашкында чаз домна суугузуң база кылп турар. Ону эргижирөөн суугунуң турган дө-жөнөчө чылдыр эпей салыр.



Чурунта: ол суугуну тудуп турары.

Фото П. Масловтуу. СЭТА-ның фотохрониказы.

Кур черлерниң ажил-ишчилеринге тудугчуларның дузаламчызы

МОСКВА. (СЭТА). «Главностроител-» организастары бо чылдын кур черлерге 600 хире мергежил-дик тудугчуларын чорудар.

Наймысалаң тудугчулар кур чер чурттулар-биле харлазын эгелээден бөр ам 3 чылдар эрткен. Чыл санында-ла хову-шөдлерге Москвадан ий тудуг персоналын унут турар. Мергежилдик дашчылар, бизанчылар, бетонщиктер, шту-пелатржу-малдарлар, механизаторлар кур чериниң тудугларына барып ажылдап турганнар. Олар ховулар-га тарва скалдатын, чурталга бажынар, тарва кургалыр чер-лерин болгаш өскө-даа тудугларын кылчып бергенер. Москва туду-ларынын 1200 ажыг ажилдакчылары эртен үенин дургузулда кур черге барып чораннар. Кур черге ак-сет-килдг ажылдарын дөөн оларнын эң дөөрелери «Кур черлерин ажыл-далга кийрген дөөн» деп медальдар-биле, ВЛКСМ ТК-нын демлектери-биле болгаш Хундулел бижиктер-биле шаңгалганнар.

ТАРЫЛГАГА БҮРҮН БЕЛЕТКЕЛДИГ УЖУРАЖЫР

Суггат чок черге 300 центнер ногаан масса дээш

РЕЙД ТАРЫЛГАГА БЕЛЕН ЭВЕС

Мөң күзелди каяды-бир тускый мергежилди чедип алгаш, төрөөн колхозууга дуза чедирери турган. Колхозтун баштаар чери Балгазында механизация утилизациян өрөөн чорутканынын түннелинде ону доопт, тракторист бөр бедик. Мычангаш тускый мергежилди чедип алар дөөн күзелди боттанган.

Оң келирмеге, колхозтун баштаар чери менээ «Беларусь» деп тракторну бижылган. Колхозтун № 3 хову бригадасына ажылдап, ий чыл улаштыр кукуруза шөлүн тарып, кукурузанын бедик ду-жудун өстүрүп алыр дөөн өөрүм-биле калы чүткүлүгү ажыл-дап келген мен. Эрткен чылдын Оттук-Даш бригадасына 83 гектар кукурузанын тарып өстүргөн, бир гектардан-на 250 центнер ногаан массаны ажаап алган бис. Мөң-биле калы ажылдап турган М. Ду-ку-өөлдүн оваашкан ажыл-ижинге кызымакыйын демделгеле чо-туур.

Мылг-даа болза колхозтун баштаар черинин болгаш мылг-гым бригадаларын талазында бистин аргалавчымысты чангыс черге бижылгайын, өскө ажилдарга чарыктырып, солушкунунарга таварыштырып турган. Чижээ, эртен чылдын мөң аргалавчынын кукуруза өстүреринге бижылгаан черинде-ле бис чүткө черин чарып белеткериңге, кукурузанын чаштарынага, ол элөөн үрүп келгенде илиригеринге киришпей, чогум он ажаллазынга, ду-жутту ажаап аларында киришпей, өскө улашкунунага ажылдаан бис. Бир эвес бөулүгү ажылдаар болза кукурузада кылмы ажыл хай, ону күсөлдү болурунун аргалары биске турган. Ол чорукту бо чы-лын катапнаас ужурут.

СЭКП Улуг-Хем райкомунун бюрозундан мээп-биле калы беш кижия кукуруза өстүреринин бир звенозу кылдыр бажылаан. Мөң өөрүм ажыл-ишке келжээ анык оолдар чүве. Бистин звенозуну кол-хозтун № 3 хову бригадасына бижылган, Оттук-Даш ховуунуң тарылга шөлүнге ажылдаар бис. Колхозтун баштаар чери болгаш партия организастары бистин звенога 150 гектар черге кукуруза-ны өстүрерин даанырган.

Бистин кукуруза тарымы шөлүсү суггат чок чер чүве, мында-да болза боттарынынын бар аргалавчымысты ажылдап турган, бир гектардан-на 300 центнерден эвээш эвес ногаан массаны ажаап аларын хүлээнир бис.

«Беларусь» деп тракторну септеп алдым, кукуруза олуртуп машинаны септеп каан. Бистин мурунустуа амыл хай, соругта улуг. Мычангаш чамдык четпестери демделгери чугула.

Бисти кукуруза өстүрериниң звенозу кылдыр бажылап каан боордан башка колхозтун баштаар чери, партия организастары, мылгымга тускый эртемчилерин талазында кичээгенин кош-как салып турар. Бистеге тамымыгалыг өрөөлдиге бугинге чедир болбаан. Мөң аргалавчыга ажылдаар аныктыр ам-даа мал ажыл-иш ажиллаштырар. Он түннелинде ферма төвүнде белеткети-ген өдөктин сөөртүлгези эгелээди.

Бар четпестери дүргөн чайладым, кукуруза өстүөр звенолар-нын ажылдары практиктиг дузын көргүзүп, бистин ажилымысты башкарып чорудары негеттинип турар.

С. ДЕМИР-ХАЯ, кукуруза звенозунун улуртукчузу. Улуг-Хем район. «Х Улуг хурал» колхоз.

Ногаа бригадасында

ШУЙ. Бай-Тайга районда «Мур-накчы» колхоз эртен чылдарда но-гаа, мал чөм култураларына тарылыгыне четпес кичээгей салып келген. Бо чылдын ол ажылда 32 кижя составтыг бригаданы тургус-каш, колхоз баштаар чери оларда машина техниканы бижылгап бер-ген.

Ногаа өстүрериниң звенозу 7 париктерин септеп, анаа 92 рама-ларын шилеп белеткен. Рассадар-ларын чылыгында өстүрүп турар. Ногаанын чагай дүжүдүн өстүрүп алары-биле звено Дүңүрүг-Тей шөдлеринде 820 центнер чөмш-чидгенин чедирген, өдөк сөөртүлгезин түдүктөп турар.

Мал чөмине чигир сөөлазынын үневи улуг. Ол чугула култураны «Муракчы» колхоз 40 гектарга олуртупуң бедиктеп турар. Ол ыш-как, сүт бұдуренин улам көвүдериң соруга-биле кукуруза шөлүн 150 гектар чедир калбартыр. Трактор-ист эш Очурвуң звенозу гектардан ортума-биле 300 центнерден эвээш эвес ногаан массаны өстүрүп алары-биле бұзуредиң ажылдап турар.

Суггат чок черге 300 центнер ногаан масса дээш

«ШЫНЫҢ» РЕЙД БРИГАДАЗЫ: О. ТЕМУР-ООЛ, И. ЧЫРТАНПАН, «ШЫНЫҢ» штаттап дашкаар корреспонденти, АШАН-СЕРГЕЙ, Бора-Тайга көдөз Советтин депутаты, М. СЕВЕН, «Шынын» корреспонденти.

Профэвилелдериниң спортчулары — СЭКП-ниң XXII съездинге уткуштур

МОСКВА. (СЭТА). Профэвилелдериниң спортчу эки-тура нитилелдерин Бүгү-эвилел чөвүлелиниң чылдырлары күш-култура болгаш спорт талазы-биле чөвүлел хурал ажылын дооскан. Чөвүлел хуралды кирякчилери профэвилелдериниң спортчу шим-чөшкенинин чедип алган улуг чедишкенин демделгешпаан, «Ебе-бе», «Гандида», «Водник», «Ашхатан», «Махнат», «Таджикстан» деп спортчу нитилелдерин ажылдаа спорттун өрөөлдиге ажылдарынын куду денвалдин, разрядч спортчулары болгаш спорттуң мастер-лерин кошкак белеткеп турарын шүтүмчүлөөн.

Профэвилелдериниң Бүгү-эвилелдиң VII чыдыгы спартакиадын Совет Эвилелиниң Коммунист партиязынын XXII съездинге тураскааларын чөвүлел хуралды кирякчилери изи-биле чүдүдүгүлөөн.











# БОДУНУҢ ХЕРЭЭН БОДУ ШИИТПИРЛЭЭР АРГАНЫ КОНГО УЛУСКА БЭЭР

## Совет чазак Хаммаршельдини КНО-нуң дужаалдыг кижизи кылдыр санавай турар

# КНО-нуң Кол Ассамблеязының пленарлыг

## хуралы

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-нын корреспондентилери Г. Васильев биле Н. Кресниковтун дамчтааны: Март 21-де тус черин-биле 10 шак 55 минута турда КНО-нуң Кол Ассамблеязының пленарлыг хуралы өйдөлөн. Хун айтырым—Конгода бейлазын дугайында айтырыг.

Бир дугарында СССР-нин Даштык херектер министри А. А. Громыко санал берген.

Бодунун чугаалын ателээринин мурнууда Громыко Кубаның КНО-да доктаамал төлөөлекчини Бисбенни аделке мөчөзүн-биле холбагыр кыжымалын илертейлээн.

Бүгү делегейин кичээгейин чартык чыл ажыг үениң дургузуна бодунче хандыын келген айтырыгны чугаалажып көөрүн Кол Ассамблея ателде турар-дыр деп А. А. Громыко чугаалаан. Хун айтырымында «Конго Республикада бейлаз» кылдыр кирип турар айтырыг болза, Конго Республикага улур агрессиянын дугайында айтырыг болур. Конго айтырымын төгүзүгө доктаагаш, СССР-нин Даштык херектер министрини төлөөлөөни болза, анык африка республикада халыктуу болушкунар дээш бүгү-ле харысалгалын белги аггессорлар, Бельгиянын НАТО талазы-биле өйлөлдөлери, империалистерин айбычымы—Хаммаршельди үлээр жүрүлүг.

КНО болза, Бельгиянын агрессиянын шийитпирлг бурту шавар, Конго Республиканын премьер-министри Патрис Лумумбаны, сенаттын даргазы болгаш камгалам министрин өлдүргөнгө чедирген үлөөдөлгө делегейин кеминг үлөөдөлгө кылдыр бурту шавар журут деп Совет чазактын санап турарын А. А. Громыко мелеглээн.

Конгода туруп турар бүгү белги шериглерин болгаш бүгү белги ажалдакчыларын бөө-чөпсөөн доп-доран хураанын болгаш оларын оортан үндүрерин негээр Кол Ассамблеянын хулаасын болур.

Совет чазактын өлдүрүп үндүргөни ийги негелдени чулде биле, Патрис Лумумбаны болгаш оң эштерин өлдүргөни дээш харысалгалын шуут хулаа журут колониаторларнын чалчалары Чомбе биле Мобутту доп-доран тулуп хурауда, стунде шилчирген болур. Чомбени болгаш Мобуттуна бүгү-ле шериг келеринин болгаш жандармериянын бөө-чөпсөөн доп-доран хураа журут.

Ушкү негеле чулде биле, КНО-нуң Конгода кемчелери дээр чүвени соксадырын ай хуусаа иштике боттандыр болгаш болуру иштики херектери болу шийитпирлээр арганы конго улуска тыппас бээр төлөө оортан бүгү-ле даштык шериглерин чаладып үндүргөн турар журут.

Конгонун херектеринге Хаммаршельдини ролияга доктаагаш, А. А. Громыконун мелеглээн болза, чингине секретарь хойлу-дүрүм атуулар кандай-да барымдаа чокка КНО-нун органына куусекчи эрге-чатырганы херек кырында кара турарында ажылгап, колониаторларнын политиказын чорулуп турар. КНО-нуң куусекчи органы барынын талакынын шериг блоктарында бактаган күрөөлөрүн өлдүргө-жияшынын долуна херек кырында кирген. КНО-нуң Конгода аппаратынын хей кезин колониалисти күрөөлөрүн төлөөлекчилерин тургускан. Чингине секретарынын Конгода аппаратында болгаш КНО-нун шериглеринин командалык колониалисти күрөөлөрүн төлөөлекчилеринин шургу киригеннин дугайында бүгү-ле фактыларын совет төлөөлөрүн баштын көргүскен. Патрис Лумумбаны болгаш оң эштерин өлдүргөни дээш Хаммаршельди харысалгалы дээрин болуру санап турарын дугайын Совет чазак мелеглээн болгай деп А. А.

Громыко мелеглээн. Бөгүн ол бурдуудышынын КНО-нуң индиринден каттап турар бис, Совет Эвилели бээр кезигини болуру турар делегей организациязынын күткүүшкүнү-биле, КНО-нун куусекчи аппаратында олору турар дээш дужаалдыг кижини чөпшөөрлө болгаш дөткөмчө-биле үлөөттинген ара-танзыг чорук-биле элтежип болбас.

Ол өлдүрүчү чорукка киришкен кижинин КНО-да улур дужаалды олору турары-биле элтежип болбас. Өлдүрүчү болза, чүгө бижекти азы хол бөөзүн ажылдапкан киж болур эвес, харын база оон холуна бөө-чөпсөкти тулуп берген кижик кол кеминг илетер болур. Совет төлөөлөрүн баштын Хаммаршельдин КНО-нун чингине секретарынын албан-дужаалыдын солуру дугайында айтырыгын тургускан болгаш Совет чазак Хаммаршельди кандай-да харысааларын үскөни бээр КНО-нун дужаалдыг кижизи кылдыр санавай турарын сагымдырган. Бөгүн делегей ареназында туруп турар ийи өскө болук күрөөлөрүн боттарынын төлөөлекчилери КНО-га бар болурун күтөп турар бис деп А. А. Громыко мелеглээн. Болууска артык бейлазды чедип алырын күзөөн турар болгаш өскө күрөөлөрүн күсөди-биле ажыктыг чулду дилейин турар бис деп А. А. Громыко үргүлчүлүп чугаалаан. Шынын болгаш чыгуу чорук, калык болза бистиң талавыста, мычганаш КНО-нун ажал-чорудугазы кайы-бир бөлдө чурттарын эрге-ажыктары-биле эвес, а оларын политиктиг болгаш күрөө социал тургузууна хамма-рылга чокка күрөөлөрүн калы ажылдакчыларын ниети эрге-ажыктары-биле тодараттыгын турарын чедип алышына, болуштугун кууженишикнеривисти кошкатпас бис.

Патрис Лумумбанын өлдүрүгүн мурнууда оң баштаан чазак Конго Республиканын кара чыгыш дүрүм атуулар чазак кылдыр Совет чазактын хулаа керегини билдирген болгай деп А. А. Громыко үргүлчүлүп чугаалаан. Колониаторларнын Патрис Лумумбаны чалаган чоруу бистин туружувусту өскөрткөн. Совет чазак Патрис Лумумбанын салгалчымы Антуан Гизенганы баштаан чазак Конгонун дүрүм атуулар чазак кылдыр хулаа көрүп турар. Конго улуска болгаш оң дүрүм атуулар чазакта бүгү-ле болурун дулаалчымын болгаш дөткөмчөнү Конгонун улзуу-биле найыраалыг күрөөлөр-биле калы күрөөлөргө болурун беленни Совет чазак бадыт-тап турар.

Конгонун конституция эргезинге дүштүр парламенттен дүрүм атуулар тургускан чазактын төлөөлекчилерин Конго Республиканын КНО-да бүгүн эргелиг төлөөлекчилери кылдыр Кол Ассамблеянын хулаа көөрүн совет төлөөлөр негеп турар. Африка күрөөлөрүн төлөөлекчилеринден чогуур комиссияны тургузары ажыктыг дээрин совет төлөөлөр санап турар. Патрис Лумумбанын оралакчымы, ам Конго Республиканын премьер-министринин хулаа көөрүн күсөди турар Антуан Гизенганын баштаан, чуртту дүрүм атуулар чазак-биле долу харылаанын тулуп тургаш, аггессорларын чала-лар тылазы-биле, даштык холгаарлашынын бүгү хевирлерин соксадыр талазы-биле кемчелери чорулуп турары дээш, Конго Республиканын чазактын болгаш парла-ментинин өй-тавында ажалда-рынга таарымчалыг байдаларын тургузуу турары дээш хайгаараар чорук ол комиссиянын сорулазынга кирген турар ийи.

Конгода сөөлү болушкунарга доктаагаш, А. А. Громыконун чуга-

лазы болза, ам Конго Республиканын тус-тус кезектер кылдыр үскө-лөп турар. Колониаторларга сатуу-тыппаш чалчаларын колониаторлар сүчээлестирип, оларын чангыс столга олурткан болгаш оларын Конгонун улзуудан ырады чажырып алган, чуртту тус-тус кезектер кылдыр үскө-лөп турары дээрин үндүрерин оларга төгөн. Конгонун үскө-лөп турары болгаш ауданырын оң бүгү планарын Касавубунун киржилгези-биле ажылдап кылып турары тодаргай. Касавубу колониаторларын күсөди тыппаш-гыры-биле күсөди турар, оларын күсөди конго улустун атуу эрге-ажыктарына дүшпөс, өжөнөшпөк дээрин Конгода сөөлү болушкунар көргүскөн. КНО-нун моон соңгаары салым-чолун азы ол организация Конгода аггессияны доктаадыр күштү болууга тып ап шыдаар бе азы Напийал дугайынын үндүрүгү уржукка таарымчалы-биле дө-мөйлөшкө үлөө турар бээр бээр дээр дугайын шынгы болурун көөрүп Конгонун дуржулазы негеп турар. Кол Ассамблеянын амгы сессиязы Конгонун улзуунун национал күзөл-соруларга болгаш тайбыннын эрге-ажыктарыга дүштүр конго айтырымын таарымчалыг хандырып турар шийитпирлг хулаа болушкунар улустарын тайбынын. Костагалын база хамма-рышпас чорук камгалап турар делегейин атуулар организациязы болур Каттышкан Напийал Организациязынын ат-аларын каттап тургустарычө чүгү КНО-га бар болгаш турар дээрине иделеген А. А. Громыко болурун саналынын түнөөлөнгө совет төлөөлөрүн өмүзөзиден илергейлээн.

А. А. Громыконун сөөлүдө Бразилиянын төлөөлекчиси Фрейтас Валлеге сөс берген. Конгода халыктуу болушкунарга доктаагаш, бразил төлөөлекчизин мелеглээн болза, болурун чурттуун хамма-рышпас чорук дээш шыгы демисети Лумумбаны өлдүргөни мээр чурттуун чазак делегейин оң аар кеминг үлөөдөлгө кылдыр көөрүп киленин турар. Бразилиянын төлөөлекчизин конго айтырымын таарымчалыг талазы-биле чамдык саналдарын көрдүп үндүргөн. Конгодан бүгү белги шериг болгаш чартык шериг ажалдакчыларын доп-доран чаладып үндүрер, чуртту девискээр талазы-биле бүгүн бүгүн турарын хевээр артырар. КНО-нун Аймыл чок чорук Чувелиянын сөөлү резолюциянын доп-доран күсөди дугайында негелдерин ол саналдарын кирип турар. Оң-биле калы Фрейтас Валде КНО-нун шериглерин Конгонун үндүрер чорук «халатыг аймы-биле бир дөмөй болур» дээрин бадыттап турган.

АКШ-тын төлөөлекчизи Стивенсон совет төлөөлөрүн баштыннын хей фактыларын көргүскөн чугаалынын төлөөлөргө чедирген улур салдарын болгаш бодалдарын чажырып чарын оралдашкан.

Чехословакиянын даштык херектер министри В. Давид Конгода колониаторларнын ханым үлөөдөлгө-лөрүн сойгалаан. Бүгү делегейин улустарынын калы кууженишикнери-биле бээр империалистерин чименишикнерин үзе шаап, конго улустун хосталгазын болгаш хамма-рышпас чорун камгалап ол болур дээрин Чехословакиянын чазак санап турар деп чугаалаан. Кыска хуусада белги шериглерин Конгодан чаладып үндүрерин болгаш чуртту иштики херектеринге даштык холгаарлашынын соксадырын чедип алыры эргежок чулу. Премьер-министри оралакчымы Антуан Гизенга баштаган дүрүм атуулар чазакка бүгү талазы дулаалчымын күзөөрү, конго парла-ментинин ажал-чорудугазын каттап эгелдээрин таарымчалыг байдаларын тургузуу бээр эргежок чулу.

Конгода байдал даштыг болгаш шийитпирлг кемчелерин алырын негеп турар деп ол мелеглээн.

# Грециянын ажилчын аңгызынын негелдези

АФИНЫ. (СЭТА). Чөпсөглөниши-нин дүжүрери болгаш тайбын дээш ажилчын шийтөөшкенинин национал чөвүлели март 20-де тайбын дээш, чөпсөглөнишинин дүжүрери дээш грек ажилчын чонварын сорулазынга тураскалган хуралды өрттирген.

Грециянын ажилчын аңгымы тайбынын камгалаарын болгаш чөпсөглөнишинин дүжүрери негеп, сөөк дайыннын Грецияга ажал-турегелди таарымчалыг политиказында удурланып турар дээрин чүвө чугаалаанар шунтуу дөмөглээн. Шериг херезинге ажал хей чарыгалдар массалык-биле ажал чокталышынын болгаш экономика талазы-биле хожудаашкынын болдурган. Тайбын атуу-биле кожа-хөлбөө догуу-лашкын болза тайбыннын эрге-ажымын чедип алыр кара чангыс шийитпир болур.

Грецияда шериг баазаларын ауз-маарынын дугайында, социалистиг чурттар-биле эп-найыралын харылааларын калбартыр дугайында негелдени чүвө чугаалаанар салдыр. чымчылганар димиттиг алыш часкап турганнар.

# Румыниянын Национал Улуг Хуралынын сессиязы

БУХАРЕСТ. (СЭТА). Румын Улус Республикасы Национал Улуг Хуралынын сессиязы март 22-де ажалы дооскан.

РПР-нун конституциянын чамдык чүдөлөрүн өскөрттүр ийинде хойлу төлөөлөрүн сессия чугаалажып көргөн. Депутат Ион Георге Мауер конституцияга өскөрдөлөрүн кылдырын чугаалын тайлаптырган. Эн алынгы Национал Улуг Хуралдын болгаш оон Президиумунун ажал-чорудугазынын улум калбарткаш, ою моон сонгар Румын Улус Республикасын Куруне Совети деп алаары смелээн.

Куруне Советин сонгаан соонда Румын Улус Республиканын Куруне Советинин Даргазына сонгуттурган депутат Г. Георгу-Дез чүвө чугаалаан. Улусчу-демократыг тургузууга болурун хамма-рышпас турарын, күрөөнүн иштики болгаш даштык-лаа политика-биле болурун долу чурдуу үлүүшкүнүн, социализм тургузуушкунуна чала-чала тилөөлөгөни чедип алыр тура-сорукуун база шийитпирин мартын 5-тиң сонгудаларына соруу киришкени-биле илереткен Национал Улуг Хурал болза улустун бузулбас мораль-политиктиг чангыс элини илерекчилээр дээр дээрин ол мелеглээн. Бистик күрөөнүн иштики даштык политиказынын үндөни болза Совет Эвилели-биле, социалистиг өскө бүгү чурттар-биле найырал чарыбас эвиле болур деп Г. Георгу-Дез чугаалаан. Дараазында Румын Улус Республиканын чазак болурун бүрүн эргезин соксадып турарин дымнаткан Киву Стойкаын чагазын хурал даргазы номчаван.

Куруне Советинин болгаш Румын ажилчын партиянын Төп Комитетинин даасканын атуулар РПР-нун Төп Комитетинин бирги секретары Г. Георгу-Дез РПР-нун Министрлер Чувелиянын даргазын И. Г. Мауерни томууларын болгаш чала чазакты тургузары анаа дагыры смелээн. Ол санал чангыс үн-биле хулаа алдыган. Министрлер Чувелиянын даргазынын саналын атуулар сессия чазакты сонгаан. Министрлер Чувелиянын даргазынын бирги оралакчымы Г. Аполост сонгукан; оралакчылары—Э. Болдраз, П. Порил, А. Быралаану, А. Дрэгич, А. Могореш; даштык херектер министри—К. Манеску, чөпсөктү күштер министри—Л. Салажан, иштики херектер министри—А. Дрэгич, садым министри—Г. Рэдулеску олар сонгуктуннар.

Март 22-кин эргезинде Национал Улуг Хуралдын сессиязы областарын экономикалыг чөвүлөдөрүн тургузар дугайында хойлу төлөөлөни чугаалажып көргөн. РПР-нун Министрлер Чувелиянын Даргазы И. Г. Мауер бо айтыры талазы-биле иштетке кылган. Областарын улус Советтеринин экономикалыг чөвүлөдөрүн тургузуу турар чорук болза бистиң хей саным болгаш дүргөн эвалдак улус ажал-ажымынын негелдеринге дүжүр турар деп ол чугаалаан. Улус Советтеринин талазында чер-чер экономиказын эки удуртуруга олар дузаалар.

Областарын улус Советтеринин куусекчи комитеттеринин органы кылдыр областарын экономикалыг чөвүлөдөрүн тургузар дугайында саналды И. Г. Мауерин илеткелдин талазы-биле санал-онол берген депутаттар лөткөн. Оон соонда областарын улус Советтеринин куусекчи комитеттеринин органын болур экономикалыг чөвүлөдөрүн тургузар дугайында хойлу хулаа алган.

Румын Улус Республиканын чазак конституциянын төлөөлөрүн ажалдап кылдыр талазы-биле Г. Георгу-Дез баштаан комиссияны сессия сонгаан.

# Уш күрөөлөрдүн Женевада чугаалажышкыннары

ЖЕНЕВА. (СЭТА). Ядролук чөпсөктүгү шенелдерин соксадып дугайында уш күрөөлөрүн март 21-де болгаш хуралын дугайында дындагынын ында парлаан.

Дындагы чугаалап турары: Ядролук чөпсөктүгү шенелдерин соксадып дугайында уш күрөөлөрүн 274 дугаар хуралы Совет Эвилелинин төлөөлекчизинин даргаалашкыны-биле болуп эртен.

Төп организациянын куусекчи органы болгаш административтиг чөвүлө турар журут болгаш оң үзө кижигуни Совет Эвилелин ба-за оң өйлөкчилерин, Каттышкан Штаттарын, Англиянын болгаш оларын өйлөкчилерин, ол шыкаш шей-тралдыг чурттарын төлөөлөр ужу-руг деп саналы совет төлөөлөр кириген.

Совет төлөөлөр болза Франциянын атомун бомбанын шенелдизин кылганымче чөвүлө хуралдын кир-жилчизинин кичээгейин угландыргаш, Женевада чугаалажышкынынын түнөөлөнгө Франциянын ында үлөөдөлгө шенелдерин коралды садырыче шыгы сагындыры кылган.

Ук чөвүлө хуралда чугаалажып көрүп турар кол-кол айтырыларга хамма-рышкан болгаш АКШ-тын, Англиянын төлөөлөрүн мурнуудан калы кирген саналды смелээн. Ол организациянын бажына чангыс бүрүн эргелиг, шынгын болгаш шыгыч администратор-чатырыкчы олар ужурут деп америк төлөө оон ында мелеглээн.



Часык каан хулаа. Фотограф С. Феоктистовуу.

# Кущ-Культурда болгаш Спорт

## Бистин делгем чуртувуста

ЧЕРКЕССК. (СЭТА). Барымын Евразиянын Архын дээр чашып чурмалдык черинде туристтерин чаз баа-зазын тулуп турар. Бо баазадан үгөн туристтер Лабанын улуг каш-палын таварты Кара далай кылдында Кызыл Полюнга чедир 20 хонукту аян-чорук кылдыр.

Ол шыкаш бо чымлы автобус-биле Патгорск — Нальчик-Орджоникидзе — Грозияны Шериг өрүү — Тбилиси — Сочи — Новороссийск — Краснодар аразында аян-чорук марш-рулу ажаттыгын.

УСТЬ-КАМЕНОГОРСК. (СЭТА). Хоккей талазы-биле Казак ССР-ге бирги чер дээш маргалаа доозулган. Республиканын чемпиону атты Усть-Каменогорсктин «Торпедо» командалы бо чыл-биле 4 уда чалап алган.

САМАРКАНД. (СЭТА). Теннис талазы-биле Узбекстанга барып чедир дээш кезде спортчуларын аргача болгаш маргалаа доозулган. Чемпионка беш областарын чымды командалар киришкен. Бирги черин Самарканд областың спортчулары өздөөн.

АШХАБАД. (СЭТА). Республиканын девискөргө чазактыг орукка өрттөөр чазак терге маргалаа доозулган. Киржикчилер 800 км-ни эртен. Бирги черин шериг кезээни спортчузу Геннадий Лебедев алган. Ийги черде Хызыл Халкимурдов («Кохозчу») болгаш ушкүзүнде Реджеп Байбев («Захмет»).

ЛЕНИНГРАД. (СЭТА). Хоорайнын куш-культура институтунун улус эштер черинге «Буревестник» ийги-лигелдин Төп Чувелиянын бирги чери дээш сугже халыктарын мар-

галазы болган. 3 метр бедиктен сугже халыктың чемпион атты москвичи Э. Кулакова чалаан алган. 10 метрден халыктың ленинградчы Р. Горюховская тилээн. Удустарын маргалаада ленинградчы В. Козочкин тилээн.

ТБИЛИСИ. (СЭТА). Грузиянын пионер дружиналарын чик атлетикага чаным аларган элчилер маргалаада 100 мун ажыг пионерлер болгаш шкочалчылар киришкен. Олар республиканын «Ночи ленинцы» («Анык ленинцы») деп пионер солунунун шамалы дээш маргалаашканыр. Бүгү киржикчилер пионерки чаладарын спортчу негелделерин болгаш БИТО-нун нормазын дужаганнар.

Бирги чери болгаш кубокту бедик дагыт Думетск районун пионер организациязы чалап алган.

ВЛАДИМИР. (СЭТА). Суздал хоорайнын чогууда Рерль хемге Владимир, Москва, Горький, Иваново, Куйбышев областарын балыкчы спортчуларын маргалаа болган. Смыртыкым-биле 8 шак иштеди айлы команда хей балык тулуп алдыр дээш чоруткан маргалаада Владимир областын төлөөлекчилери тилээн.

ЧИТА. (СЭТА). Архлей хал дош алаанын балыны тузар маргалааны өрттиреринге таарымчалыг чер апарган.

Забайкальде кышкы балымтаашкынын шыдамкытарын спортту дел-алап турар. Анаа мыак кижилерин бирезинге 90 харыг Мартын Иванович Гаврилов кирип турар. Чокта чала болган маргалаага Мартын Иванович бир хун иштиле 300 ажыг ала бугаарын туткан.

# Америк баскетболистер ССРЭ-ге келир

МОСКВА. (СЭТА). 4 чыл мурунда Совет Эвилелинге баскетбол талазы-биле АКШ-тын херезинлер болгаш эр улус командалары чалап чораван. Бир чыл эртенде АКШ-ка бистин баскетболчуларымыс чораван. Бо чыл АКШ-тын чымды командалары (херезинерин болгаш эр улустун) Москвага апрель 19-га келир. АКШ-тын баскетболчулары ССРЭ-нын чымды командалы-биле, аныктар командалы-биле, база Украинанын, Грузиянын, Латвиянын, Ленинградтын командалары-биле 16 ужура-жышынынарны өрттөөр.

Совет болгаш америк баскетболчуларын кажан ойнаарын календарын тургускан: апрель 22-де болгаш 23-те Москвага ССРЭ—АКШ, апрель 26-да Киевте ССРЭ-нин аны-

кыттар командалы—АКШ, апрель 27-де Украина—АКШ, апрель 30-де Тбилисине ССРЭ-нин аныктар командалы — АКШ, май 2-де Грузия — АКШ, май 6-да Ленинградга Латвия—АКШ, май 7-де Ленинград — АКШ.

Ийи чурттарын баскетболчуларынын ужуражышынын улуг соуурагалды болуруп турар. Чүгө дээр, сөөлүгү аш чылдарын тургузууга делегей болгаш олимпий өйнаарын маргалааларына ССРЭ-нин болгаш АКШ-тын баскетболчулары шуглап турар. Совет Эвилелинге америк дилтиг чымды командалы келе келир.

Совет Эвилелинги командалы анык ойнакчыларын хейну кириген.

# Обласка АГААР-ВОЙДУСТУҢ байдалы

Бөгүн обласка булуттарлыг хун болур. Хаттын кужу кошкак. Агаар-нын температуразы: дагыл черлерге 0,5, чавыс черлерге — 2—7. Кызылта — 2—6 градус сөөк болур.

Редактор Н. С. ШОЙГУ.

# КНО

«ВЛКСМ-НИН 30 ЧЫЛЫ» (Улуг залга): «Рыжик»—6.45, 11.30 шактарда; «Леон Гаррос»—ажын дилеп чор—1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда. (Биче залга): «Мультипликация»—12.30, 2.30 шактарда; «Кара-далай-жы кмс»—4.30, 6.30, 8.30 шактарда. «КАА-ХЕМ»: «Мультипликация» 10 шакта; «Сутга дүшкен корабил-чажыды» 11.15, 1.15, шактарда; «Беш хун, беш дүш»—3.15, 5.15, 9.15 шактарда. «ВОСТОК»: «Бүгү аргаар-биле» 11, 1 шактарда; «Катастрофа»—3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.



Германиянын Федеративтиг Республикасы. Барымын-герман шеригини ракетка баазаны ол хоорайнын чангына тургузарында удурланган чыскаал кылгаш, Швейнфуртун чурттакчылары: «Бистер атомун дайынны күзөө-вейн турар бис» деп мелеглээн. Ол хоорайнын кудумчуларына чус-чус кижилерин чыскаалдыг кылкы бир шак ажыг үдө үргүлчүлээн. Фото Ховерни. Центральбильд.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажың № 3 ТЕЛЕФОННАРЫ: редакторунун 24-63, редакторун оралакчымын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысалгалы секретарынын болгаш харысалгалы дежурынын 23-35, көзде ажал-агай, уагетур болгаш транспорт кидизинин 25-38, партия-амыдырал болгаш культура - амыдырал кидизинин 37-13, иштики информация кидизинин 20-60, чага болгаш совет тургузуу кидизинин 21-27, литажылдакчыларын 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун кеабей барганда 32-75 телефонче доггар.